

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МЕТОД ГЕНЕТИЧНОГО КОНТРОЛЮ

спеціальність	не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	не обмежено	факультет	біотехнологій
освітній рівень	не обмежено	кафедра	Генетики, розведення та селекційних технологій в тваринництві

ВИКЛАДАЧ

Шевченко Оксана Борисівна

Вища освіта – спеціальність лікар ветеринарної медицини
Науковий ступень - кандидат ветеринарних наук 16.00.06 Гігієна тварин та ветеринарна санітарія
Вчене звання - доцент кафедри генетики
Досвід роботи – більше 15 років
Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 15 методичних розробок;
- автор та співавтор 10 тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

+380979687455

електронна пошта

sksena76@gmail.com

дистанційна
підтримка

Moodle

До викладання дисципліни долучені: асистент Тачук Олена Дмитрівна

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей обирати оптимальні нормативні документи для професійної діяльності у сфері, користуватись ними та приймати участь у їх розробці
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин лабораторно-практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Мировідчуття собаки

Лекція 1.	Генетичні дослідження в тваринництві	Лабораторно-практичне заняття 1 (ЛПЗ 1)	Основи ДНК-діагностики генних мутацій	Самостійна робота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні напрями селекції тварин. 2. Зчеплення генів, алелесилу та алелебалансу маркера. 3. Порівняльна характеристика маркерів різного типу. 4. Якісні ознаки та їх використання у селекції. 5. Аналіз спадкування забарвлень у свійських тварин 6. Методи виділення та аналізу ДНК. 7. Аналіз породних відмінностей за алелями «головних генів продуктивності». 8. Аналіз поширення BLAD та CVM синдромів у стадах великого рогатої худоби.
Лекція 2.	Генетичні маркери	ЛПЗ 2	Гени, що впливають на репродуктивну функцію у тварин		
Лекція 3.	Проведення генетичної експертизи походження та аномалій племінних тварин	ЛПЗ 3	Проведення тестування племінних тварин за ДНК-маркерами		

Модуль 2. Вроджені типи поведінки собак

Лекція 4.	Сучасні молекулярно-генетичні методи досліджень	ЛПЗ 4	Генетичні маркери, пов'язані зі зростанням тварин та якістю м'яса	Самостійна робота	<ol style="list-style-type: none"> 1. Генетична структура популяцій. Генетичні відстані та кластерний аналіз 2. Аналіз сателітної ДНК. Алелізм сателітів. 3. Роль імуногенетичних досліджень у тваринництві. 4. Використання ДНК-маркерів у селекційно-генетичних дослідженнях. 5. Місце цитогенетики у селекційно-генетичній роботі. 6. Методи цитогенетичного аналізу. 7. Генетична сертифікація племінного матеріалу.
		ЛПЗ 5	Застосування ДНК-діагностики для виявлення летальних рецесивних мутацій		
Лекція 5.	Цитогенетичний контроль	ЛПЗ 6	Пріоні хвороби		
		ЛПЗ 7	Генетичний контроль у селекції на основі маркерів		
Лекція 6	Нормативні акти, що регламентують сертифікацію племінного матеріалу	ЛПЗ 8	Застосування генетичних маркерів у філогенетичних дослідженнях		
		ЛПЗ 9	Аналіз генетичної структури хромосом		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

1. Хмельничий Л. М., Супрун І. О. Генетика тварин : навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2020. 404 с.
2. Селекція сільськогосподарських тварин / Ю.Ф. Мельник, В.П. Коваленко, А.М. Угнівенко, К.А. Найденко, В.Г. Пелих та ін. / За ред. Ю.Ф. Мельника, В.П. Коваленка та А.М. Угнівенка. К.: «Інтас», 2008. 445 с.
3. Хмельничий Л. М., Супрун І. О. Основи генетики та селекції сільськогосподарських тварин. Навчальний посібник. К.: Аграрна освіта, 2011. 497 с.
4. Хмельничий Л. М., Супрун І. О., Салогуб А. М. Основи генетики тварин з біометрією. Навчальний посібник. Суми: Видавництво: ПП Вінниченко М. Д., ФОП Дьоменко В. В., 2011. 344 с.
5. Генетика, селекція и биотехнология в скотоводстве. М. В. Зубец, В. П. Буркат, Ю. Ф. Мельник и др. Под ред. М.В. Зубца, В.П. Бурката. Киев. БМТ. 2007. 722 с.
6. Підпала Т.В. Селекція сільськогосподарських тварин: Навчальний посібник. Миколаїв: Видавничий відділ МДАУ, 2006. 277 с.
7. Калиниченко Г.І. Селекція сільськогосподарських тварин: Курс лекцій. Миколаїв: МДАУ, 2007. 259 с.
8. Басовський М.З., Буркат В.П., Вінничук Д.Т. та ін. Розведення сільськогосподарських тварин / за ред. М.З. Басовського. Біла Церква, 2001. 400 с.
9. Програма розвитку скотарства Сумського регіону на 2011–2020 роки / В.І. Ладика, Л.М. Хмельничий, А.М. Салогуб, В.М. Івченко, Г.М. Гребеник: За загальною редакцією А.М. Салогуба. Суми, 2011. 115 с.
10. Буркат В.П., Полупан Ю.П., Йовенко І.О. Лінійна оцінка корів за типом. К.: Аграрна наука, 2004. 88 с.
11. Гладій М.В., Полупан Ю.П., Басовський Д.М., Вишневський Л.В. та ін. Програма збереження генофонду локальних і зникаючих порід сільськогосподарських тварин в Україні на 2017-2025 роки. Суми, 2018. 85 с.
12. Гладій М.В. та ін. Селекційні, генетичні та біотехнологічні методи удосконалення і збереження генофонду порід сільськогосподарських тварин (МОНОГРАФІЯ). [текст] / За ред.: М.В. Гладія і Ю.П. Полупана; ІРГТ ім. М.В. Зубця НААН. Полтава, ТОВ «Фірма «Техсервіс», 2018. 794 с.
13. Правове регулювання тваринництва, селекційної роботи та племінної справи: Зб. норм.-прав. актів станом на 1 січня 2005 року / за ред. Р. Й. Кравціва. Львів : ПАІС, 2005. 904 с.

1. Хмельничий Л. М. Практикум з селекції сільськогосподарських тварин. Лабораторнопрактичні заняття для студентів денної та заочної форм навчання зі спеціальності 204 - «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» ОКР «магістр». Суми: Видавництво: ФОП Литовченко Є.Б., 2014. 256 с.
2. Хмельничий Л.М., Ладика В.І., Полупан Ю.П., Братушка Р.В., Прийма С.В., Вечорка В.В. Лінійна класифікація корів молочних і молочно-м'ясних порід за типом. Методичні вказівки – 2-е вид., перероб. і доп. Суми : Сумський національний аграрний університет, 2016. 27 с.
3. Хмельничий Л.М., Салогуб А.М., Вечорка В.В., Хмельничий С.Л. Методичні рекомендації щодо виконання лабораторних занять з розведення сільськогосподарських тварин за темою «Методи оцінки сільськогосподарських тварин за екстер'єром» для студентів 3 курсу біолого-технологічного факультету. Суми, 2019. 40 с.
4. Хмельничий Л.М., Ладика В.І., Вечорка В.В. Методичні вказівки для виконання лабораторних занять та самостійної роботи з розведення сільськогосподарських тварин «Лінійна оцінка корів української чорно-рябої молочної породи за екстер'єрним типом». Суми, 2017. 23 с.

14. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1027-02#Text>
(Інструкція з бонітування свиней)
15. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0679-03#Text>
(Інструкція з бонітування овець)
16. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0358-10#Text>
(Інструкція з бонітування коней.)
17.
<https://agro.me.gov.ua/ua/napryamki/tvarinnictvo/selekcijno-pleminna-robotu> (Селекційноплемінна робота в АПК України.)
18. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3691-12#Text> (Закон України «Про племінну справу у тваринництві»)
19. <https://latifundist.com/tsyfradnya/18-29042015> (Корови рекордистки світу за надоем кращої лактації)
20. <http://milkua.info/uk/post/viskonsinska-korova-vstanovila-novij-rekord-z-virobnictvamoloka> (Новий рекорд світу надою за лактацію.)
21. <https://kubnews.ru/interesy/2020/03/19/skolko-brazilskaaya-burenka-daet-moloka/> (Новий світовий рекорд надою молока за добу)
22. <https://zrz.ru/zrz-2021-03-009> (світові рекордистки за довічним надоем)
23. 3. <https://nauka.ua/news/vnesok-porodi-u-harakter-sobak-viyavivsya-pereocinenim>
24. <https://www.blitz.if.ua/news/podyvitsya-do-chogo-pryzvela-selekcija-porodystyh-sobakza-100-rokiv.html>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.